

UCHWAŁA NR XXIX/234/21
RADY GMINY ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

z dnia 23 lutego 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Aleksandrów Kujawski na lata 2021-2025

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.)¹⁾ oraz art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.z 2020 r. poz.218 ze zm.)²⁾, uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Aleksandrów Kujawski a lata 2021-2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Aleksandrów Kujawski

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
mgr Waldemar Bartczak

Tr(WP)-244
RADCA PRAWNY
Brzdęk
Marcin Brzdęk

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1378.

²⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 956.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2021-2025

ROZDZIAŁ I.

WSTĘP

1. Zgodnie z Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.) na władzach publicznych spoczywa obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, prowadzenia poradnictwa i interwencji w przypadku jej zaistnienia, w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnianie osobom dotkniętym przemocą miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski.

Program Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w

Gminie Aleksandrów Kujawski ma charakter długofalowy. Działania obejmują lata 2021-2025.

1. PODSTAWY PRAWNE PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY W RODZINIE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania: tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia; tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne w oparciu o które będzie realizowany Program to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.),

- Ustawa z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zm.),

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2020 r., poz. 1444 ze zm.),

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359),

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.),

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r. Nr 180, poz. 1245).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Aktualizacja Strategii Rozwiązywania Strategia Problemów Społecznych Gminy Aleksandrów Kujawski na lata 2021-2030;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii.

2. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy rodzinie przemoc to „Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (członek rodziny-osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny, a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszanie ich godności, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc jest zjawiskiem występującym powszechnie w naszym społeczeństwie i dotyka rodzin o różnym statusie społecznym i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych i szkodliwych społecznie. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, ponieważ kształtuje osobowość, system wartości, światopogląd, styl i sposób życia. Ogromną rolę w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny mają relacje pomiędzy rodzicami, które powinny być oparte na miłości, wzajemnym szacunku i zrozumieniu.

Jeśli występują zaburzenia w tej sferze, role wewnątrzrodzinne także ulegają zaburzeniu, w konsekwencji następuje stopniowa dezorganizacja życia rodzinnego. Przemoc domowa może być skutkiem i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Jest także potwornym zagrożeniem. Przemoc doznawana w rodzinie jest niejednokrotnie załącznikiem szkodliwych konsekwencji, ujawniających się w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Działa dysfunkcyjnie na wszystkie sfery życia rodziny.

Definicje i charakterystyka zjawiska przemocy

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie, należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Najczęściej stosowana definicja określa przemoc domową jako działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

3. SKALA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla osób i rodzin doświadczających przemocy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim oraz funkcjonujący w jego ramach Zespół Interdyscyplinarny.

Z danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w Gminie Aleksandrów Kujawski w latach **2016, 2017, 2018, 2019, 2020 wynika, że :**

1) Liczba posiedzeń Zespołów Interdyscyplinarnych oraz Grup Roboczych miała miejsce:

- **2016 r.** - 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 11 posiedzeń Grup Roboczych,
- **2017 r.** - 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 15 posiedzeń Grup Roboczych,
- **2018 r.** - 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 14 posiedzeń Grup Roboczych,
- **2019 r.** - 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 13 posiedzeń Grup Roboczych,
- **2020 r.** - 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, 15 posiedzeń Grup Roboczych.

2) Liczba rodzin objętych procedurą NK z podziałem na liczbę kobiet i mężczyzn, w tym liczbę sprawców przemocy w rodzinie oraz liczbę ofiar przemocy (z podziałem na liczbę kobiet, mężczyzn i dzieci) wynosiła :

-2016r.- 22 rodziny objęte NK (w tym 23 kobiet i 26 mężczyzn); 22 sprawców przemocy, 38 ofiar przemocy (w tym 23 kobiety, 2 mężczyzn, 13 dzieci);

-2017r.- 19 rodzin objętych NK (w tym 20 kobiet i 19 mężczyzn); 19 sprawców przemocy, 38 ofiar przemocy (w tym 19 kobiet, 0 mężczyzn, 19 dzieci);

-2018r.- 24 rodziny objęte NK (w tym 27 kobiet, 29 mężczyzn) 24 sprawców przemocy, 64 ofiary przemocy (w tym 24 kobiety, 2 mężczyzn, 40 dzieci);

-2019r.- 33 rodziny objęte NK (w tym 30 kobiet, 30 mężczyzn), 33 sprawców przemocy, 67 ofiar przemocy (w tym 29 kobiet, 2 mężczyzn, 36 dzieci);

-2020r. - 34 rodziny objęte NK (w tym 33 kobiet, 31 mężczyzn), 34 sprawców przemocy, 72 ofiary przemocy (w tym 29 kobiet, 2 mężczyzn, 41 dzieci);

3) Ilość dzieci w rodzinach, w których wszczęto procedurę NK wynosiła:

-2016r. - 13 dzieci,

-2017r. - 19 dzieci,

-2018r. - 40 dzieci,

-2019r. - 36 dzieci,

-2020r. - 41 dzieci.

4) Ilość osób, wobec których istniało podejrzenie, że stosowały przemoc pod wpływem alkoholu, środków odurzających wynosiła:

-2016r. - 15 osób,

-2017r. - 13 osób,

-2018r. - 16 osób,

-2019r. - 20 osób,

-2020r. - 21 osób.

5) Ilość zakończonych procedur NK w związku z ustaniem przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy:

-2016r. - 0,

-2017r. - 0,

-2018r. - 0,

-2019r. - 0,

-2020r. - 0.

6) Ilość zakończonych procedur NK w związku z rozstrzygnięciem o braku zasadności podejmowanych działań:

-2016r. - 17,

-2017r. - 13,

-2018r. - 14,

-2019r. - 24,

-2020r. - 23.

W 2020 roku Zespół Interdyscyplinarny przekazał 10 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań zobowiązujących osoby uzależnione od alkoholu do podjęcia leczenia.

Zgodnie z danymi Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim wynika, że w 2020 roku:

-na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski ujawniono 262 przypadki osób będących pod wpływem alkoholu/środków odurzających/substancji psychotropowych;

-na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski ujawniono 186 kierujących będących pod wpływem alkoholu/środków odurzających/substancji psychotropowych;

-zatrzymano do wytrzeźwienia 49 mieszkańców Gminy Aleksandrów Kujawski, w tym 3 kobiety;

-na terenie Gminy Aleksandrów Kujawski przeprowadzono 27 interwencji domowych, z których sporządzono „Niebieską Kartę”. W dwóch przypadkach ofiarami byli mężczyźni, w pozostałych przypadkach były to kobiety.

Na podstawie przedstawionej skali zjawiska przemocy można stwierdzić, że zachodzi konieczność podejmowania odpowiednich działań na rzecz osób wskazanych jako pokrzywdzone. Rodziny borykające się z problemem przemocy w rodzinie mogą otrzymać wsparcie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim, gdzie oprócz pomocy finansowej mogą skorzystać z poradnictwa oraz pomocy asystenta rodziny.

Ponadto ofiary przemocy mają możliwość korzystania z pomocy przedstawicieli służb realizujących procedurę tj. dzielnicowych, pedagogów, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Otrzymują broszury informacyjno -edukacyjne na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz korzystają z proponowanych form wsparcia: nieodpłatnej pomocy prawnej, pomocy w ramach coachingu . W wielu przypadkach pomoc udzielana jest także po zakończeniu procedury „NK”, ponieważ wiele osób, których ta procedura dotyczyła pozostaje nadal klientami pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ II

ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR

1. Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie-najważniejsze jest bezpieczeństwo ofiary.
2. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
3. Profilaktyka , edukacja społeczna i diagnoza społeczna.
4. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie.
6. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ III

CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc. Cel ten oparty jest na realizacji zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doznających przemocy oraz pracy z osobami stosującymi przemoc nad zmianą ich zachowań i postaw.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Cel 1.

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych , edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania:

1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Aleksandrowie Kujawskim.
2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie lokalnych kampanii społecznych.

3. Udzielanie poradnictwa dla rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

Cel 2.

Ułatwienie dostępności i zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Działania:

1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.
2. Realizacja procedury „Niebieska Karta”.
3. Rozpowszechnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy.
4. Zapewnienie pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie..
5. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

Cel 3.

Zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Działania:

1. Podejmowanie działań psychologiczno - terapeutycznych oraz realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji i podmiotów, których działania odnoszą się do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4.

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocą w rodzinie.

Działania:

Przeprowadzanie szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, funkcjonariuszy Policji w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej.

ROZDZIAŁ IV

REALIZACJA PROGRAMU

Realizatorzy – podmioty działające w zakresie przeciwdziałania przemocą w rodzinie:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Zespół Interdyscyplinarny
3. Komenda Powiatowa Policji
4. Placówki Oświaty – Szkoły
5. Służba Zdrowia
6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
7. Sąd, Prokuratura
8. Kościoły
9. Inne instytucje, organizacje, stowarzyszenia i osoby fizyczne

ROZDZIAŁ V

PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocą w rodzinie.

2. Zwiększenie dostępności pomocy dla ofiar przemocy.
3. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
4. Pogłębianie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy.
5. Właściwe przygotowanie osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ VI

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Głównym źródłem finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są środki własne Gminy pochodzące z wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Waldemar Bartosik

UZASADNIENIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Aleksandrów Kujawski na lata 2021-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, określa sposób realizacji zadań własnych gminy, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W Programie na lata 2021-2025 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w latach 2016-2020, jak również podjęcie nowych przedsięwzięć. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o której mowa powyżej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

mgr Waldemar Bartczak